

สารบัญ ละเมิด

	หน้า
1 ลักษณะ 1 ข้อความทั่วไป	1
ประวัติ	1
ความหมายของคำว่า “ละเมิด”	4
ละเมิดเป็นบ่อเกิดแห่งหนี้	6
ความรับผิด	8
ลักษณะต่าง ๆ ของความรับผิดในทางแพ่ง	7
ความรับผิดในลักษณะละเมิด	9
ความรับผิดทางละเมิดต่างกับความรับผิดทางอาญา	10
ละเมิดกับการผิดสัญญา	15
ลักษณะ 2 ความรับผิดเมื่อมีการละเมิด	17
หมวด 1 ความรับผิดอันเกิดจากการกระทำของตน	17
บทที่ 1 การกระทำที่เป็นละเมิด	18
ข้อ 1 การกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ	19
ความหมายของคำว่า “ผู้ใด”	19
อย่างไรเรียกว่าการกระทำ	21
การกระทำต้องเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ	22
การงดเว้นการกระทำ	22
การงดเว้นการกระทำอย่างไรจึงจะเป็นละเมิด	23
กระทำโดยจงใจ	30
จงใจต่างกับเจตนา	32
กระทำโดยประมาทเลินเล่อ	41
ข้อ 2 กระทำต่อผู้อื่นโดยผิดกฎหมาย	58
กระทำต่อผู้อื่น	58
กระทำผิดกฎหมาย	58

	หน้า
การใช้สิทธิอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น	62
การฝ่าฝืนกฎหมายก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น	71
ความยินยอมของผู้เสียหาย	78
ความยินยอมที่ทำให้การกระทำไม่ผิดกฎหมาย	79
การให้ความยินยอมจะต้องให้โดยวิธีใด	80
การนิ่งถือว่าเป็นการยินยอมหรือไม่	80
ข้อ 3 บุคคลอื่นได้รับความเสียหาย	83
อย่างไรจึงจะเรียกว่าเสียหาย	83
ลักษณะของความเสียหาย	85
ความเสียหายต้องเกี่ยวแก่ชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ	89
ทรัพย์สินและสิทธิ	
การรบกวนการครอบครอง	108
การบุกรุก	107
ข้อ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผลของการกระทำ	109
ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผล	109
ทฤษฎีความเท่ากันแห่งเหตุ	111
ทฤษฎีมูลเหตุเหมาะสม	112
ทฤษฎีที่ใช้ในกฎหมายไทย	113
เหตุสุดแต่แรก	117
บทที่ 2 ละเมิดโดยการกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลาย	121
ข้อ 1 บททั่วไป	121
หมิ่นประมาทต่างกับดูหมิ่น	121
หมิ่นประมาทในทางแพ่งต่างกับหมิ่นประมาทในทางอาญา	124
ข้อ 2 เกณฑ์ของละเมิดหมิ่นประมาท	126
1. การกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลาย	127
การกล่าวหรือไขข่าวหมายควมว่าอย่างไร	127

		หน้า
	2. ข้อความอันฝ่าฝืนต่อความจริง	131
	ลักษณะของข้อความอันฝ่าฝืนต่อความจริง	131
	การฝ่าฝืนต่อความจริงเป็นหมิ่นประมาท	133
	3. เป็นที่เสียหายแก่ชื่อเสียงหรือเกียรติคุณหรือทางทำมาหาได้หรือทางเจริญ	133
	ลักษณะของชื่อเสียงเกียรติคุณ ทางทำมาหาได้หรือทางเจริญ	133
	4. ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผลของการกระทำ	134
	บททั่วไป	134
	ข้อยกเว้น	136
บทที่	3 การทำละเมิดร่วมกัน	141
	ความรับผิดชอบร่วมกันในผลแห่งละเมิด	141
	ร่วมกันทำละเมิด	142
	การพยายามกระทำความผิด	144
หมวด	2 ความรับผิดเพื่อละเมิดอันเกิดจากการกระทำของบุคคลอื่น	149
บทที่	1 นายจ้างร่วมรับผิดกับลูกจ้าง	151
ข้อ	1 บททั่วไป	151
	ประวัติและทฤษฎีว่าด้วยความรับผิดเพื่อบุคคลอื่น	151
	เหตุแห่งความรับผิด	154
	นายจ้างและลูกจ้างเกิดขึ้นได้อย่างไร	156
ข้อ	2 ความรับผิดของนายจ้าง	159
	ความรับผิดของนายจ้างเกิดขึ้นได้เมื่อใด	159
	ข้อสังเกต	163
ข้อ	3 นายจ้างหลายคน	164
	เป็นลูกจ้างของใคร	184
ข้อ	4 ข้อแก้คดีในวิธีพิจารณา	179
	การบรรยายฟ้อง	179

	หน้า
	คำให้การต่อสู้ของจำเลย 180
ข้อ 5	สิทธิไล่เบี้ย 182
	นายจ้างชอบที่จะได้รับการชดใช้จากลูกจ้าง 182
	สิทธิไล่เบี้ยครอบคลุมเพียงใด 183
	วิวัฒนาการใหม่ของสิทธิไล่เบี้ยในต่างประเทศ 185
บทที่ 2	ตัวการร่วมรับผิดชอบกับตัวแทน 187
ข้อ 1	บททั่วไป 187
	คำว่าตัวการและตัวแทน 187
ข้อ 2	ความรับผิดชอบของตัวการ 188
	ตัวการต้องร่วมรับผิดชอบเมื่อใด 188
ข้อ 3	สิทธิไล่เบี้ย 194
	ตัวการยอมได้รับการชดใช้ 194
บทที่ 3	ผู้ว่าจ้างรับผิดชอบในละเมิดของผู้รับจ้าง 194
ข้อ 1	คำว่าผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้าง 194
ข้อ 2	ผู้ว่าจ้างรับผิดชอบในละเมิดของผู้รับจ้าง 195
บทที่ 4	บิดามารดาหรือผู้อนุบาลร่วมรับผิดชอบในละเมิดของผู้เยาว์หรือผู้วิกลจริต 199
ข้อ 1	บททั่วไป 199
ข้อ 2	กรณีที่ผู้เยาว์ทำละเมิด 200
ข้อ 3	กรณีที่ผู้วิกลจริตทำละเมิด 206
ข้อ 4	สิทธิไล่เบี้ย 207
บทที่ 5	ครูบาอาจารย์ นายจ้างร่วมรับผิดชอบในละเมิดของผู้ที่อยู่ในความดูแล 208
	บททั่วไป 208
	ความรับผิดชอบ 209
	สิทธิไล่เบี้ย 211
หมวด 3	ความรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดจากสัตว์ 212
บทที่ 1	บททั่วไป 212

		หน้า
	ข้อความทั่วไป	212
บทที่ 2	ความรับผิดชอบ	210
	ผู้รับผิดชอบ	216
บทที่ 3	สิทธิไต่เบื้อ	222
	บททั่วไป	222
หมวด 4	ความรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดจากทรัพย์สินของตนหรือที่อยู่ ในความครอบครองดูแลรักษาของตน	223
บทที่ 1	บททั่วไป	223
	เหตุที่ต้องรับผิดชอบ	223
บทที่ 2	ความเสียหายเพราะสิ่งปลูกสร้างหรือต้นไม้	224
	บททั่วไป	224
บทที่ 3	ความเสียหายเพราะของตกจากโรงเรียน	231
	บททั่วไป	231
บทที่ 4	ความเสียหายที่เกิดจากเครื่องจักรกลหรือทรัพย์สินอันตราย	234
	บททั่วไป	234
ลักษณะ 3	ค่าสินไหมทดแทน	246
บทที่ 1	บททั่วไป	246
บทที่ 2	ค่าสินไหมทดแทนในความผิดต่อทรัพย์สิน	262
	ค่าสินไหมทดแทนได้แก่อะไรบ้าง	262
บทที่ 3	ค่าสินไหมทดแทนในความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	269
	บททั่วไป	269
	ละเมิดต่อชีวิต	270
	ละเมิดต่อร่างกายและเสรีภาพ	284
บทที่ 4	ค่าสินไหมทดแทนในความผิดอื่น ๆ	289
	ละเมิดต่อชื่อเสียง	289
บทที่ 5	การพิพากษาคดีละเมิด	291

		หน้า
	บททั่วไป	291
ลักษณะ	4 นิรโทษกรรม	294
	นิรโทษกรรมคืออะไร	294
	ข้อแก้ตัวสำหรับความรับผิดชอบของบุคคลในทางแพ่ง	295
บทที่	1 นิรโทษกรรมอันเกิดจากการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย	297
	การป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย	297
บทที่	2 นิรโทษกรรมอันเกิดจากการทำตามคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมาย	306
	บททั่วไป	306
บทที่	3 นิรโทษกรรมอันเกิดจากการทำละเมิดต่อทรัพย์สิน	309
	ทำละเมิดต่อทรัพย์สินเพื่อป้องกันภัยอันตราย	309
บทที่	4 นิรโทษกรรมอันเกิดจากการป้องกันเพื่อให้สมดังสิทธิ	317
	บททั่วไป	317
บทที่	5 นิรโทษกรรมอันเกิดจากการทำละเมิดต่อสิทธิของผู้อื่น	322
	บททั่วไป	322
ลักษณะ	5 อายุความ	328
บทที่	1 บททั่วไป	328
	อายุความคืออะไร	328
บทที่	2 อายุความเรียกค่าเสียหายในกรณีทั่วไป	329
	บททั่วไป	329
บทที่	3 อายุความเรียกค่าเสียหายในกรณีมีมูลความผิดอาญา	342
	บททั่วไป	342
บทที่	4 อายุความเรียกคืนทรัพย์สินหรือราคาทรัพย์สินที่ผู้เสียหาย	345
	ต้องเสียไปเพราะละเมิด	
	บททั่วไป	345

จัดการงานนอกสั่ง

	หน้า
บทที่ 1 บททั่วไป	353
ประวัติ	353
จัดการงานนอกสั่งคืออะไร	353
บทที่ 2 ลักษณะของการจัดการงานนอกสั่ง	357
ข้อ 1 เข้าทำกิจการของผู้อื่น	357
คำว่า “ทำ” หมายความว่าอย่างไร	357
ข้อ 2 การเข้าทำกิจการนั้นเป็นการทำแทนผู้อื่น หมายความว่าอย่างไร	361
ข้อ 3 โดยเจ้าของมิได้ว่าขานวานใช้หรือโดยมิได้มีสิทธิที่จะทำ	364
บทที่ 3 หน้าที่ผู้จัดการ	365
ผู้จัดการมีหน้าที่อย่างไร	365
ข้อ 1 จัดการงานไปในทางที่สมประโยชน์ตามความประสงค์ของตัวการ	365
ข้อ 2 บอกกล่าวแก่ตัวการโดยเร็วที่สุดที่จะทำได้ว่าตนได้เข้าจัดการแทน	367
ข้อ 3 หน้าที่ทำการอย่างตัวแทน	368
บทที่ 4 ความรับผิดชอบของผู้จัดการ	370
บททั่วไป	370
ข้อ 1 การจัดการขัดกับความประสงค์	372
ข้อ 2 การจัดการเกี่ยวกับหน้าที่ที่กฎหมายบังคับให้ทำ	373
ข้อ 3 ในกรณีป้องกันอันตราย	375
บททั่วไป	375
ข้อ 4 ผู้จัดการเป็นผู้ไร้ความสามารถ	376
คำว่าไร้ความสามารถหมายความว่าอย่างไร	376
บทที่ 5 สิทธิของผู้จัดการ	377
ผู้จัดการมีสิทธิอย่างไร	377
บทที่ 6 หน้าที่ของตัวการ	378
ตัวการมีหน้าที่อย่างไร	378

ลาภมิควรได้

	หน้า
บทที่ 1 บททั่วไป	383
ลาภมิควรได้คืออะไร	383
บทที่ 2 ลักษณะของลาภมิควรได้	386
ข้อ 1 บุคคลใดได้มาซึ่งทรัพย์สินใดเพราะการที่บุคคลอีกคนหนึ่ง กระทำเพื่อชำระหนี้ก็ดี หรือได้มาด้วยประการอื่นก็ดี	387
ข้อ 2 โดยปราศจากมูลอันจะอ้างกฎหมายได้	391
ข้อ 3 เป็นทางทำให้บุคคลอื่นเสียเปรียบ	394
บทที่ 3 หน้าที่ของผู้ซึ่งได้ลาภมิควรได้	395
ข้อ 1 การชำระหนี้โดยสมัครใจทั้ง ๆ ที่รู้ว่ามีความผูกพัน	395
ข้อ 2 การชำระหนี้ที่มีเงื่อนไขเวลาบังคับ หนี้ก่อนถึงกำหนด	396
ข้อ 3 การชำระหนี้ที่ขาดอายุความ	397
ข้อ 4 การชำระหนี้ตามหน้าที่ศีลธรรมหรือตามควรแก่ธรรมาสัย	397
ข้อ 5 การชำระหนี้โดยสำคัญผิดเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่เสียสิทธิบางประการ	399
ข้อ 6 ชำระหนี้โดยมุ่งต่อผลอันใดอันหนึ่ง	400
ข้อ 7 ชำระหนี้โดยฝ่าฝืนกฎหมาย	401
บทที่ 4 การคืนลาภมิควรได้	402
ข้อ 1 เงิน	403
ข้อ 2 ทรัพย์สินอื่นนอกจากเงิน	405
ข้อ 3 ดอกผลอันเกิดจากการรับทรัพย์สินนั้นไว้	408
บทที่ 5 หน้าที่ 10๗ ผู้รับคืนทรัพย์สิน	410
ข้อ 1 ชดใช้ค่าใช้จ่ายเพื่อรักษาบำรุงหรือซ่อมแซมทรัพย์สิน	410
ข้อ 2 ชดใช้ค่าใช้จ่ายอื่น	411
ข้อ 3 สิทธิเลือกว่าจะใช้ค่าตัดแปลงหรือใช้เงิน	412
บทที่ 6 อายุความ	415
ข้อ 1 หนึ่งปีนับแต่เวลาที่ผู้เสียหายรู้ว่าตนมีสิทธิเรียกคืน	416
ข้อ 2 สิบปีนับแต่เวลาที่สิทธินั้นได้มีขึ้น	416

(ช)

ภาคผนวก

คำพิพากษาศาลฎีกาปี 2525-2530
ตัวอย่างข้อสอบ

หน้า

429

583